

Put vode. Što je to?

Put vode naziv je projekta provedenoga tijekom 2014. godine s ciljem uređenja devet izvora vode u Rudama i okolici, jačanja svijesti građana o ulozi vode u svakodnevnom životu i poticanja smanjenja zagađenja vodotoka i prirodnih izvora. Inicijativu za obnovu izvora dao je sredinom 2013. godine mještаниn Ruda Zdenko Regović.

Tko je radio...

Projekt su proveli članovi KUD-a Oštrc zajedno s volonterima – mještanima Ruda i članovima Planinarskoga društva Rude u suradnji s Regionalnom zakladom za lokalni razvoj Zamah te s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva.

... a tko je sve to platio?

Za provedbu projekta spomenute su zaklade osigurale gotovo 40.000 kn, a KUD Oštrc dodatnih 8.000 kn.

Rezultati ☹

Zavod za javno zdravstvo Andrija Štampar napravio je analizu 21 uzorka vode s 12 izvora u Rudama te s jednoga u Samoboru i Cerju Samoborskom. Voda s većine izvora uzorkovana je dva puta tijekom 2014.

U konačnici je u okviru projekta uređeno 9 izvora.

Rezultati analize vode u Rudama i okolici krajnje su poražavajući: svega dva izvora (Sveti Nikola i Donji kraj – Zdenac) imaju zdravstveno ispravnu vodu za piće, a kvaliteta ostalih izvora varira tijekom godine. Takav zaključak proizlazi iz činjenice da je voda s pojedinih izvora u prvome uzorkovanju bila ispravna, a u drugome nije i obratno, iako se tijekom uređenja izvora uglavnom nije narušavala njihova struktura. Porazavajući rezultati potaknuli su KUD Oštrc da posebnu pažnju posveti informiranju

javnosti o kvaliteti vode, uz naglasak da voda s većine izvora nije za piće.

Zbog toga su kraj svakoga izvora postavljene interpretacijske table s detaljnim podacima o rezultatima uzorkovanja, savjetima kako dezinficirati vodu, povijesnim zanimljivostima i aktualnostima o vodi.

Što ne smijete zaboraviti?

Rezultati analize vode nisu dugoročni pokazatelji njezine kvalitete, pa je potrebno kontinuirano raditi nova uzorkovanja radi određivanja sukladnosti vode sa zakonskim propisima. Potičemo vlasnike izvora i ostale korisnike da periodički naprave analizu vode i obavijeste KUD Oštrc o rezultatima, koji će se onda dodati na interpretacijsku tablu uz izvor.

Kontakti

www.ostrc.hr,

ostrc@ostrc.hr

<https://www.facebook.com/pages/PUT-VODE/758507950887127>

Naklada: 5.000 primjeraka

Projekt je proveden uz financijsku potporu Regionalne zaklade za lokalni razvoj Zamah u sklopu decentraliziranoga modela financiranja Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva.

Ovdje izneseni sadržaj isključivo je odgovornost nositelja projekta – Kulturno umjetničkoga društva Oštrc iz Ruda i ne izražava stajalište Regionalne zaklade za lokalni razvoj Zamah ni Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva.

PUT VODE

**Više je savršenstva u kaplji vode,
nego u bilo kojem stroju
koji je čovjek napravio.**

Albert Einstein

Rude, prosinac 2014.

Vugrinščak

[N 45°47'56" E 15°42'00"]

Izvor se nalazi podno Staroga grada Samobora, stotinjak metara od parkirališta sa zapadne strane istoimenoga samoborskog šetalista.

Bogat je vodom koju često upotrebljavaju izletnici tijekom obilaska Staroga grada, kao i velik broj starijih Samoboraca. Na zadnjem uzorkovanju (listopad 2014.) voda nije bila ispravna za piće zbog povećanoga broja koliformnih bakterija, enterokoka i broja kolonija na 37 °C i 22 °C, za razliku od travnjačke analize koja je potvrdila ispravnost vode. Pretpostavlja se da je voda neispravna zbog obilnih padalina koje su prethodile uzorkovanju.

Drežnik – Roci

[N 45°46'24" E 15°41'18"]

Izvor se nalazi uz lokalnu cestu Rude (Donji kraj) – Cerje. Voda nije u skladu s važećim zakonskim propisima zbog povećanoga broja koliformnih bakterija, E. coli, enterokoka i broja kolonija bakterija na 37 °C i 22 °C.

Tuf

[N 45°45'53" E 15°42'22"]

Do izvora dolazi se uskom šumskom stazom koja se odvaja od lokalne makadamske poveznice između Cerja Samoborskog i Slava

Gore. Izvor nije nikada presušio i jedan je od najljepših prirodnih izvora obuhvaćenih ovim projektom, ponajprije zbog svoga oblika stvaranoga stoljetnim taloženjem sedimenata. Nažalost, voda nije za piće zbog povećane mutnoće, povećanoga broja koliformnih (fekalnih) bakterija, enterokoka i broja kolonija bakterija na 37 °C i 22 °C.

Donji kraj – Zdenac

[N 45°45'54" E 15°40'02"]

Izvor se nalazi u Rudama, kod kućnoga broja 25, neposredno uz županijsku prometnicu Samobor – Jastrebarsko. Izvor je temeljito uređen 1953.

godine zahvaljujući Zvonimiru Šestaku, doktoru koji je dio svoga radnog vijeka proveo u rudarskoj ambulanti. Taj veliki humanitarac i dobrotvor zadužio je Rude uređenjem više izvora, bunara, prostora za odlaganje stajnjaka i septičkih jama.

Gustules

[N 45°46'29" E 15°39'51"]

Izvor se nalazi na polovici puta od centra Ruda do planinarskoga doma Veliki Dol. Kraj izvora napravljen je vodospremnik lokalnoga vodovoda s kojega se opskrbljuje tridesetak domaćinstava zaseoka Črnc. Nakon dobivanja rezultata analize zaključeno je da voda nije za piće zbog minimalne prisutnosti koliformnih bakterija, vjerojatno zbog obilnih padalina u listopadu 2014. Ranijim analizama nije uočena neispravnost vode.

Jezerac

[N 45°46'52" E 15°40'05"]

Izvor se nalazi uz lokalnu cestu Rude – Palačnik – Samobor, oko 3 kilometra od centra Ruda. Voda s izvora u dva je navrata dana na

analizu (travanj, listopad 2014). U prvom uzorkovanju voda je bila ispravna za piće, međutim, rezultati druge analize pokazali su malu prisutnost koliformnih bakterija i sniženi pH. S obzirom na to da se prilikom uređenja nije otvarao sam izvor, pretpostavlja se da su obilne padaline, koje su prethodile drugom uzorkovanju, razlog nešto lošijega nalaza.

Sveti Nikola

[N 45°46'52" E 15°40'05"]

Izvor se nalazi 50-ak metara od kapelice sv. Nikole u smjeru Ruda, uz retenciju na pola puta između Ruda i Samobora. Izvor je poslužio i kao

svojevrsna inspiracija za pokretanje projekta. Specifičnost je izvora da voda nakon prvoga uzorkovanja nije bila za piće, a nakon temeljitoga uređenja i drugoga uzorkovanja bila je u skladu sa zakonskim propisima. Zaključak je analize iz travnja da je voda bila neispravna samo zbog minimalnoga broja koliformnih bakterija, pa možemo pretpostaviti da je taj problem uklonjen čišćenjem izvora.

Črnc

[N 45°46'11" E 15°40'21"]

Izvor se nalazi uz lokalnu cestu Rude (Centar) – Črnc i uz planinarski put do Velikoga Dola i Oštrca. Voda se intenzivno upotrebljava za piće. Nije rijedak slučaj da prolaznici nose vodu s toga izvora svojim kućama. Rezultati višestrukih uzorkovanja pokazali su da je voda izuzetno loše kvalitete zbog povećanoga broja koliformnih (fekalnih) bakterija, E. coli, enterokoka i broja kolonija bakterija na 37 °C i 22 °C.

Zdenac

[N 45°45'54" E 15°40'02"]

Izvor se nalazi uz lokalnu cestu Rude – Štibohari, a uređen je uz veliki trud vlasnika, Tomislava i Janka Skendrovića. Iako se tijekom radova nije

zadiralo u strukturu samoga izvora, rezultati uzorkovanja u listopadu bili su znatno lošiji od onih u travnju. Voda nije u skladu s važećim zakonskim propisima zbog povećanoga broja koliformnih bakterija, E. coli, enterokoka i broja kolonija bakterija na 37 °C.